

LUDASMATYI

VII. ÉVFOLYAM.

Megjelenik

minden vasárnap.

Ára félvévre 3. egész évre 6 frt.

Az előfizetési pénz a

KIADÓHIVATALBA

Lipót-utca 45. sz.

alá küldendő.

Budapest, jun. 8.

1873.

23-ik szám.

GYÜJTŐKNEK

öt előfizető után

tiszteletpéldány jár.

Egyes példány ára 15 kr.

Szerkesztői iroda.

Lipót-utca 45. sz.

ide küldendő mindenféle kézirat, mely »LUDAS MATYINAK« van szánva.

Mac-Mahon levele a pápához.

Kegyelmes atyám!

Megkaptam kegyelmességednek azt a levelét, a melyben engemet, mint a köztársaság ujdonsült elnökét, valami vad ultramontán ösztönöktől elragadtatva, — pápai áldásával tetőtől talpig elhalmazott.

Valóban a porosz hadaktól nem ijedtem meg annyira mint ettől a kegyelmes áldástól.

Rosz jel gondolám! midőn papok gratulálnak, papok, kiktől régen elfordult nem csak az emberek, hanem még az isteni gondviselés irgalmassága is.

Szinte kirázott a hideg ettől az atyai ragaszkodástól.

Ha visszagondolok arra, hogy feledhetetlen gazdámat és protektoromat, III-dik Napoleont is a papokkal való cimboráskodás, — s azok gonosz érdekeinek dédelgése vezette a bukás ösvényére, úgy csak el kell szomorodnom nekem is, — mikor ezek a csuhás ördögök, bennem mintegy érdekeik, és sötét vízióik mentorát képzelve, — egész tömegesen sorakoznak állásom hajója mellé.

A hajótörés ily szövetségesekkel kikerülhetetlen. Én tisztelem kegyelmességed összefjét s hódolója vagyok mind azon martyroknak, a kik becses életüket az emberiség bűneinek megváltásáért, a kimpadra letették, — de instálom alássan kegyelmességedet! ma már a villany és gőzerő alkalmazása korában, annyira előhalaladott, és felvilágosult idöket élünk, miszerint az emberiség nagy része éppen nem kívánja azt, hogy a papok ö érettük izzadjanak, már csak azon egyszerü oknál fogva is, hogy így nekik ama világtörténelmi hirre vergődött „papzsákok“ folytonosan tömni kelljen.

Mert tudja azt ma már minden halandó, hogy kegyelmetek szent atyám! telhetetlenek.

Meg lehet ez a pápai áldás is onnét vette eredetét, hogy szentséged engem tökéletesen az ultramontán párt zsoldjában álló fajankónak tart, s így képesnek minden kamasz dolgok elkövetésére, a melynek csak ezen bicskás pártnak érdekeivel összhangban állanak.

Csalódik szentséged!

Napoleon gazdámnak is eleget tanácsoltam én azt, hogy miután a papi párt Európának okosabb és felvilágosultabb közvéleménye előtt lejárta magát, — ne fraternizáljon e romlott bandával, — de a koma nem halgatott rám, — s utolérte őt az a fátum, a mely ily körülmények között mindenkinek fenekére ver.

Tehát szent atyám hagyjon békét nekem is az egekre kérem!

Azt az áldást, a mit kegyelmességed nekem küldött, most is már úgy tekintem, mint ha a leendő boszuháborújában a poroszok ellen, egy döntő csatát vesztettem volna.

Már is rossz szemmel néz e miatt rám a radikális párt.

De rossz szemmel néznek rám mind azok, a kik a civilizáció, a haladás, és a józan irány követését várják tőlem, mint republikánus elnöktől.

Esedezem tehát szent kegyelmességednek, miszerint tekintetbe fogja venni a fentemlített fontos, s az állam jólétére, s franciaország biztonságára vonatkozó körülményeket, — s megkímélend a jörőben engemet, — pápai áldásaitól,

Ha pedig nem! s ezekkel továbbra is üldözend csalhatatlanságod, úgy biztosítom szentségedet, — hogy kitérhessenek előle, — tehát rövid időn kálviniistává leszek.

Lantomhoz.

— Óda. —

Bodorított haju égi múzsasereg
Mennei ihlettel óh áldj meg engemet!
Költői taligám égi kulimással
Khend, hogy haladjon a leggyorsabb villámmal!
S te ébenfa-lantom, ezüst-szál hurokkal
Indíts bámulatra, hogy mint a hurokkal
Átszorított nyakban megáll a lélekzet. —
Álljon el a szufla, ha hallnak tégedet.
Eszméd szökkenése legyen merész, bátor.
Mint a medve tánca, melyet az utcákon
Barna oláh ficsór táncoltat oly bájjal,
Hogy sokan bámulják fülig tátott szájjal.
Repülj oly bátran, mint a cserebogarak,
Ne törődj azzal, hogy neki mégysz a falnak.
Hisz ha neki mentél, fölkelhetsz majd újra,
S ismét elkezdheted utad . . . nagyot fújva.
S végre is, nem csuda, ha elesel épen,
Szamár is elesik csuszós sima jégen.
Már pedig a költő nem is más, mint pusztán
A ki frázis-jégen nagy fülekkal csuszkál.

Azért nem is lehet oly rossz néven venni
Hogy költeményekben néha-gyakran lelmi
Rettentőkép hasra esett eszmecsutkát; —
Mindenkin megesett ez, ki jégen csuszkált. —
És továbbá legyen hangod fenkölt, zengő,
Mind a zöldfü között bájosan csicsergő
Szentfekete tücsök ábrándos zengése,
Vagy mint a riasztott kecske mekegése.
Változatos legyen hangod: vékony, vastag,
Mint a minő hangot boros hordók adnak,
Hogyha vagyon egyik félig, másik teli,
A midőn a gazda sorba veregeti;
Vagy mint fülmiledal, hogyha zöldel a lomb,
A szeráfok hangja legyen bikkfa-kolomp
Áriádhöz képest. Zengj te olyan szépen,
Hogy hajnal hasadjon éjfélkor az égen.
Hogy minden halandó, a ki hangod hallja,
Örömeiben fülét azonnal befogja.
Szóval: eszméd, hangod, legyen rettenetes,
Fület siketítő, csiklandós, zengzetes,
A retteneteset a bájossal lágyítsd,
Ha szük észre találsz, elegendőn tágyítsd,
És a buksi fejbe sok poézist töltsél.
Te légy az igazi nürnbergi tölcser!
Nyerd ki számomra az iglice-koszorút.
Azon fog örökké rágódni

Kakadúd.

M e s e.

Volt egyszer egy kétfejű sas, meg egy négy-lábu jeges medve. Egyikben sincs semmi csodálatos. A jeges medvének kedve kerekedett vizit-be menni a kétfejű sashoz. Leereszkedett tehát ez hozzá és mőndá:

— Bundás barátom én nagyon szeretlek tégedet.

— Én még jobban, — felelt a bundás — mert szeretnék megenni.

Odajött a r ó k a és szólott:

— Mindaketten igen szeretitek egymást: csakhogy mig te, sas barátom, kétfejű és két-nyelvű lévén több szerelmet vallhatsz, addig a bundás koma téged négy lábával könnyebben agyon ölelhet.

Kassai nóta.

Károlyi gróf azt hiszi,
Kassa követnek teszi.
Pedig aztat ne higgye,
Semmi. — semmi se lesz belőle!

Hasli Múzes thodomángyus, phulithikális és kültüi levele.

Khedves Ludasus Motyi!

Vadjok én is utt, a hul a mádi zsidú, azaz: sokat uthaztam, mégis maradtam utthun, s nem eljotottam a djenerü Bicsbe, huva szándékultam magamat, hol a világkhiállithás világraszúlú nevezéséges nevezethességeit, a khifurditutt zsebü bonkhárukát ingyen motogatnak. Thürtént phedig ez az én hátra maradása egy: hodj mikur menthem Thüskhevárra, hát muntha az én khereke: khetty, — mikur kuczugtham Dumbuvárra szultha az én kherekhe: kotty, — és mikur érthem Khapusvárra, hát fröcesente szét, és muntha az én kereke: recs! — a mikur is az én szegin asszonfeleségem a búbájus Rükhele a mi ülthe magát a fharán a fharába, fordoltha fül odj, mint lát-hatunk asztat az ábécében az üreges V betürül, a mi valamennyi lábával az ógnak khapaszkodgya. Mindezekbül khedves Matyi! kküvetkezeteskedheccz, hogy hejes aka vult nekhem a bécsi óttyáru valú visszamaradásra, és jul teszok, hodj ülök magamat be a bultba, a hol irum ollan khülthemén dalukhat:

I.

Bécsi thüzsde gyászbo van borulva:
Nem khelendü phapirus-baukhuja,
Tüzsér orak hurgyák hosszú khépet
Bogyellárus ürüldése végett.

Bécsi tüzsde gyászbo van borólva:
Ránehezült khupasz Bizmark ójja, —
Hál isthennek! csak hodj valahára
Hurkut német húz német nyokára.

II.

Mély phukul fenekhin
Naphuleun lelkhe
Ürvendezi nogybon
Tháncra kherekhedve.

Mert ürdügi hírek
Utt alant így szólnak:
Naphuleun Lulu —
Császár lesz ma-hulnap.

Lassan sátán! lassan
Azzal a nogy tánccal,
Nincs még a francia
Megkhütüzve láncsal,

Mac-Mahon vak szulgád
Sincsen vasbul gyóruva, —
Mért ne számithatna
Hát edj szál gulyóra?.,

III.

Megruthadt a Cshemegének fele,
Sukan mungyák: ki vele, ki vele!
Igazság-ügy phumpás phaluthábo
Ilen gyömölcs khulerát csinálja.

De a jubbpárt — mint a khit khibélelt
Azmudithul származutt rusz lélek —
Lapuk utján egyre hanguztattya:
Hodj Cshemegét ü bizonj nem hagyja.

Nu, nyalánk phárt! hodj ha vadj még
gyermek,
S ilyenekben phákusztus a nyelved —
Tarts meg ütet, s odj lakj jul belülle,
Hodj a hideg khigyüttürjün thüle.

Khivánuk;

a thodós Hasli Muzes m. k.

a mi maradom és vadjok mindenféle thodomángyus,
phulithikális, kültüi levelelek iruja és madjar izraeli-
litu notorál puét.

Torokfájás ellen.

A pápistáknál az a szokás divik, hogy sz. Balázs napján a torokfájástól való megmenekülés reményében bizonyos templomi szertartást visznek véghez, mely abban áll, miszerint a plebános a hivek mindegyikének álla alá két keresztbe tett viaszgyertyát tesz, imádkozik és megáldja az illetőket.

Szent odaadással tapogatta végig a hivek állát a nyalkai lelkész is. Persze ajtó tárva-nyitva volt a kis bejáró nép hullámozása miatt.

Hanem a plebános megjárta. Másnap mindenki fehér kendővel erősen és vastagon bekötött nyakkal látta őt, — a mi torokfájást jelent. A páter maga a templomi léghuzamot okozta ugyan, de kedves Sáríkája így fejtette meg a dolgot:

„Lássá tisztelendő ur, azért fáj a torka, mert tegnap egyedül magát felejtette el megáldani s az álla alá tartani azt az átkozott viaszgyertyát!”

Népdal.

Kassa város híres város,
Benne csak az ember áros.
Bor és sódor ilyen jár most,
— Károlyi gróf a csapláros!

S ó h a j.

Haj, Kassa! — oly régóta ismerlek; s most mégis szórakozottságomban mindig kasszának ejtem ki a nevedet.

Károlyi Ede gróf.

1861.

Furcsa istenteremtése
 Vagy te édes jó magyarom!
 Egyszer a midőn kezédbe
 Volt a korbács és hatalom,
 Az ebeket, melyek martak,
 Kiűzted és kizavartad.

Levél a vidékről,*)

(rimes prózában a kormányhoz és a szászokhoz.)

Mélykegyelmű magyar kormány!
 Roszat csinálsz olyan formán,
 Ha megadod azt a szásznak
 Mit olyan régen hajhásznak.

Magyar, német, román, örmény
 Kér, hogy legyen közös törvény.
 „Egyenlő-jog!” ezt kiáltják;
 Csak a szásznak kell kiváltság.

*) A „Nemere“ székelylap után közöljük.

Matyi.

Mért kell neki több mint másnak?
 Másnak vermet miért ásnak? —
 — Magyarhonban Szászországot
 Még a jó isten sem látott!

Magyar kormány, országgyűlés!
 Vagy huncfut, vagy együgyü lész,
 Ha a többség ellenére
 A szomszédnak jársz kedvébe.

Jámbor szomszéd! szász atyafi!
 Ne légy épen oly nagy csacsi.
 Ne kívánj lehetlenséget,
 A világ kinevet — téged....

1873

És most, midőn ismét ur vagy
Édes jó bolond magyarom!
Midőn kezekben a korbács,
Kezében van a hatalom,
Hogy megmarjon, az ebeket
Ujra hozzád édesgeted.

Igen! most juta eszembe.
Hadd kérdjelek rögtön szembe,
Te vagy az a kultur-nemzet,
A ki minket ujra nemzett? —

Te vagy a civilizátor,
Ki másra minden jót rá-tol? —
— Ugy van te vagy, csak hogy ne mond,
Mert elhiszi a ki — bolond.

Most sem kívánsz azt a mi jó.
Ez hát a kulturmissio?
— Dicsérd magad, ne künk nem kár,
De „Eigenlob stinkt“ ugy-e bár?

Tanfy.

Pazár-féle tárgyalás.

Pazár védője, dr. Schulhof Géza ügyvéd ékesen mondott védbeszéde után

Szalmásy védője, Füzesséry Géza így szól:

Tekintetes tszék! Rövid leszek, s csak arra kívánom a figyelmet fordítani, mint a t. tszék Pazárért ékesen elmondott védelemből meggyőződhetett, hogy nálunk szomorú viszonyok uralkodnak, mikor magukat híresnek tartó ügyvédek, diplomatikus emberek, juris doktorok ily fogalmakat árulnak el, s méltán kérdem, vajon lehet-e azt büniül beszámítani egy olyan együgyű tudatlan embernek, mint Szalmásy, ha az incriminált okirat aláírásaker hasonló fogalommal volt, mint dr. Schulhof. Ezen okon kérem őt felmenteni.

Nesze neked híres Schulhof!

Magna ingenia conveniunt.

A „Csodabogár“-nak és „Bolond Miská“-nak mult heti száma ugyan csak öszvevágott. Példaul:

Csodabogár.

48-as v.: Lássa a Brettschädel fonógyára is megbukott a börzeválság következtében.

J. v.: No ez a fonógyár is sokat befonhatott.

Gazdasági és üzleti észleletek a mult hétről.

Zöltség nagy keletnek örvendett holmi Pauler-féle beszédekben, *borsóban* sem volt hiány, melyet leginkább az ellenzék szokott hiába a *falra hányni*.

Külföldi cikkek közt kitünt a *füge*, melyet Bécsből mutattak az önálló magyar bankra; a *bors*, melyet ellenzék tört a kormány orra alá. Egyébiránt *esemeghe* dolgokkal bőven el voltunk látva.

A mesterségek általában pangottak; kivéve a *fosztogatás mesterségét* — a bécsi börzén és vendéglőkben.

Legnagyobb keletnek örvendett egész hét folytán a *szurok*, miután a bécsi tőzsde miatt még most is tömérdek ember *szurkol*.

Zugligeti románc.

Ki a zugligetbe, az ég kiderült!
A puhlikum mulatni özőnlík.
Lesz muzsika, zaj, üde lég, no gyerünk,
Tán helyre sem akadok, elhidd!

Ám bámul a szem; üres asztalokat
Álmos muzsikust, henye kellnert
Lát ottan az ember; oh mennyi sokat
Vártunk — s oda senki ma nem ment!

Jer, látni a zöldet; a lombot a fán,
Jer látni a cserfa virágát ...
— Korcsmáros ur ott fityeg a fa bogán,
A szél veri össze bokáját.

Bolond Miska.

A.: Olvasta-e, hogy Brettschädel F. fonógyára is félmilliót bukott?

B.: No ez a fonógyár is sokat befonhatott.

Gazdasági és üzleti szemle a mult hétről.

Zöltség meglehetősen mutatkozott — ama bizonyos „váltó“-féle miniszteri beszédben. Tökben sincs hiány, valamint nincs fogyatkozás a hüvelyes vetemények közt a *borsóban* sem, melyet az ellenzék szokott a *falra hányni*.

Külföldről behozott élelmicikkek közt leginkább szerepel a *füge*, melyet Bécsből mutattak az önálló magyar bank felállítására; a *bors* szintén jó keresletnek örvend, különösen azon fajta *bors*, melyet Simonyi szokott törni a kormány orra alá.

A *mesterségek* általában pangottak a hét folytán, kivéve a *fosztogatás mesterségét* — a bécsi tőzsdén és vendéglőkben.

De legnagyobb keletnek örvendett mégis az egész hét folytán a *szurok*, miután a nagy Krach után még most is tömérdek ember *szurkol*.

Levelezési lap.

Bolond Miska kollegához.

Kedves Miska! jó kolléga!
Bár a lapod címe „bolond“,
Mégis jó vigyázní arra:
Mit neked most a Matyi mond:
Ne veddél fel a lapodba
Olyan sok „csodabogarat“
Máskülönbén Lopszem Jankó —
Ágról szakadt árva marad.

Mehádiai vic.

A fürdő publikuma, azaz a doktor urak együtt búslakodnak a vendéglő előtt.

Idegen érkezik.

— Kihez van szerencsénk?

Doktor Vizenyös — fürdő-orvoshoz.

„Ő és senki más!”

— Svéd adoma. —

Fényben uszik Svédország ma,
Stockholm város úgy örül.
Oszkár királyt üdvözölik
Az ország fölkejtjeül.
Sönderlund az érsek olvas,
Kezében e szentírás:
— „Megvan Oszkár koronázva
Ő és senki más!”

Feltűnik az idegennek,
S mosolyog e szavakon.
De a hagyományból véve
Él e szó az ajékon:
Oszkár király öregapja
Károly, itten a hibás,
Hogy a hirdetésbe toldák:
„Ő és senki más!”

Mikoron az ő fejére
Nyomták fel a koronát,
A ceremonia után
Hatalmas ebédet ad.
Készülének rá mindnyájan.
Vala sok hus és tojás...
Károly tudta, mi lesz vége
Ő és senki más.

Leülének az asztalhoz
Magasrangu svéd urak,
Kezdték enni, — de a király
Felkelt onnan ezalatt.
S szólt egy furfangos svéd nemes
— Szava villámesattanás: —
„Jóllakott már ő felsége
Ő és — senki más!”

Szerelmi vallomás.

Juliskám, angyalom,
Magadtól ne üzz el!
Szeretlek, igazán
Negyvennyolcas tüzzel.

De ha érzelmimet
Nem viszonzod édes,
S lány-meleg szerelmed
Lészen bal-középes. —

Szívem Swarcz Gyulaként
Reformálást végez...
Negyvennyolcas tüzem
De ákpárti jég lesz.

A Herkules-fürdőben.

Vendég: Isten hozta édes orvos ur, épen előbb
voltak nálam doktor Köszvény és doktor Pi-
lula urak, hiába mondtam nekik, hogy csupán sine-
curából vagyok itt...

Doktor: Sine cura? hiszen a vizet csak cura
végett issza? Micsoda bajban tetszik szenvedni?

Vendég: Semmiben, semmiben, és most aka-
rom mondani, hogy dacára szabadkozásomnak, mégis
mindegyik adott — egy marok jó tanácsot...

Orvos: Doktor Hurut neve országosan ismer-
etes és uraságod az ő segédkezésére bizton szá-
mithat.

Vendég: Jó, jó, köszönöm; de kopogtatnak
szabad!

Belépők: Van szerencsénk üdvözölni uraságo-
dat, mint fürdők egyetlen látogatóját, mint e für-
dőben működő és még be nem mutatott orvosok, név-
szerint: doktor Kolera, doktor Tüdő, doktor Rák;
doktor Szembaj...

Vendég: Elég, elég az istenért, orvos urak,
még beteggé tesznek... áldja meg önöket az ég ura
és vigasztalja meg a szent lélek ebben a felfordult vi-
lágban, midőn — az orvosok szorulnak a vendég jó
tanácsaira!

Ludas Matyi eredeti okmánytára. Borbély-stylus.

Valamelyik helybeli hirlapban egy fodrász-
borbély tollából az alábbi ékes figyelmeztetés ol-
vasható:

Van szerencsém a tisztelt közönségnek ezen be-
esületes cipész mestert, névleg B. urat, mint mintakép
bemutatni, ki e jelen század korszakában, a műveltség
s haladás dacára is, a hol a munkást támogatni, nem
pedig lenyomni és keresetében gátolni kell, bátor-
koddott ellenemben, jogtalan tilalmával elutasítani, a mi
részemről nem szép tett tőle — kevésbé bravour sem

Sch. I.

fodrász-borbély.

Rendőri stylus.

A budai lóvonatu vasuti kocsikban ily fel-
irat díszlik:

Kutyák és személyek kényelmét aka-
dályozó batyuk vitele szorosán tiltatik.

Kovics,
főkapitány.

A kerepesi után pedig ily felirat olvasható:

Józsefvárosi első gőz favágó

Kávéház

Icig szomszéd és Mihály gazda diskurszusa.

Mihály gazda: Csak sok a panasz Icig szomszéd! arra a kiállítási magyar biztosságra.

Icig szomszéd: Lássá khend Mihály gazda! oda törekszik ám az a magyar biztosság, hogy azt mondják reá: ez bizony magyar piszkosság.

Mihály: Nini Icig szomszéd! azt hallom, hogy a minden oroszok cárját, minden lépten nyomon egy pár száz rendőr környezi. Talán attól felnek, hogy zsebre dug valami nevezetességet?

Icig: Inkább attól tartanak hallja khend a cs. k. „Krach“ városban, hogy a svindlerék ő csárságát is megtalálják koppasztani.

Zsiga pósta.

Novitiuskak: „Ha majd pap leszek“ című versére az a cendencia, hogy majd akkor írjon ön a Matyiba addig csak abrakolja

sovány pegazusát.

Merkurius dudásának Promontorban: Azt hiszem, a nagyhirű homeopatha P ur szívesen megadja önnek az utasítást. Ha berándul Pestre, keressen fel, talán tehetünk valamit.

Argusnak: Holl urnak a „Magyar leszámítoló és pénz, váltó bank“ vezér igazgatójának. Fischer urral történt összeszólal,

kozását szellőzteti az „Ellenőr.“ és pedig elég komolyan. Elég számár nyilatkozat volt biz a Holl urtól — a ki magyar kenyeret eszik, hogy „semmit sem ohajt inkább, mint Pestnek összeomlását, mert romjain szeretné élvezni havannája szivarát.“

B S nek. Igaz biz a, hogy a közelebb közlött képek, már ismeretesekek; de hát nem képzeli ön azt a bosszantó helyzetet, a mibe egy rajzolónak gondatlan, vagy elhibázott műve az utolsó pillanatban sodorja a szerkesztőt. Ilyen malőrökkel küzdöttünk a lefolyt pár hét alatt. De azért reménylünk, hogy pardont kapunk.

Egy humorisztikus képrajzoló keresetik.

Ét-terem-megnyitás

Van szerencsém tudomásul hozni, miszerint a **hatvani- és magyar-utcára nyíló sarokházban,**

„Sörforráshoz“

czimzett **éttermet** állítottam fel és **v. sárnap május 25-én** megnyitottam, melynek vezetésével

Gabányi Sándor urat

biztam meg

Elvem és legfőbb törekvésem leend, a lehető illendő árjegyzék mellett, legjobb étel és ital kiszolgáltatása által a t. közönség teljes megelégedését kiérdemelni; ajánlom tehát vállalkozásomat szíves pártfogásába és maradok nagyrabecsülésem kifejezése mellett

Budapesten,

Alázatos szolgája

LOOG IMRE.